

ÅRSRAPPORT 2025

FRA OMSTILLING TIL UTVIKLING



Innhold

- 1. FORORD FRA DAGLIG LEDER**
- 2. OM SØR-VARANGER UTVIKLING**
- 3. VÅR ROLLE SOM UTVIKLINGSSKAP**
- 4. ÅRET I TALL – NØKKELTALL 2025**
- 5. KOMPETANSE –ØST-FINNMARK KUNNSKAPSSENTER**
- 6. ENTREPRENØRSKAP –ICE**
- 7. ATTRAKTIVITET OG REKRUTTERING**
- 8. SAMARBEID MED SØR-VARANGER KOMMUNE**
- 9. ORGANISASJONSUTVIKLING**
- 10. ØKONOMI**
- 11. VEIEN VIDERE –2026 OG UTOVER**

1. FORORD FRA DAGLIG LEDER

2025 har vært et transformativt år for Sør-Varanger Utvikling. Etter avslutningen av omstillingsprogrammet i 2024 har vi nå formelt etablert oss som et utviklingsselskap med et tydelig mandat: å bidra til å skape et attraktivt samfunn med vekstkraft – lokalt forankret, men med regionalt, nasjonalt og internasjonalt nedslagsfelt.

Der omstillingsprogrammet hadde som mål å dempe konsekvensene av Sydvaranger Gruves konkurs og skape nye arbeidsplasser, er vår rolle nå mer langsiktig og systemorientert. Vi jobber ikke lenger med enkelttilskudd til bedrifter, men med å bygge infrastruktur for kompetanse, entreprenørskap og innovasjon. Vi skal være kommunens strategiske partner i utviklingsarbeidet – og vi skal bidra til å gjøre Sør-Varanger og Øst-Finnmark til en region hvor mennesker ønsker å bo, arbeide og skape fremtiden.

Overgangen fra omstilling til utvikling har krevd tydeliggjøring både internt og eksternt. Vi har jobbet systematisk med å forankre vår nye rolle hos eier, i næringslivet, i utdanningssektoren og i sivilsamfunnet. Gjennom tett dialog, strategiske valg og et omfattende porteføljearbeid har vi i 2025 befestet vår posisjon som en nøkkelaktør i regionens fremtid.

Denne årsrapporten gir en grundig gjennomgang av vårt arbeid i 2025 – ikke bare hva vi har gjort, men hvorfor vi har gjort det. For det er i begrunnelsene – i forståelsen av sammenhengene mellom kompetanse, entreprenørskap, attraktivitet og verdiskaping – at vår verdi som utviklingsselskap blir tydelig.

Nina Greiner Iversen

Daglig leder, Sør-Varanger Utvikling AS



2. OM SØR-VARANGER UTVIKLING

VISJON

Sør-Varanger Utvikling skal bidra til å skape et attraktivt samfunn med vekstkraft

Et attraktivt samfunn defineres som:

- Et sted der det er attraktivt å etablere og drive virksomheter og institusjoner – også i samarbeid over landegrensene.
- Et samfunn preget av høy kompetanse og utdanning med fokus på utvikling og internasjonal forståelse.
- Et samfunn der vi samarbeider og inkluderer hverandre – både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt med spesielt fokus på arktiske nettverk.
- Et sted der man ønsker å vokse opp, etablere seg, bidra og komme tilbake.

VERDIGRUNNLAG

Kompetansedrevet

Vi jobber kunnskapsbasert og legger til rette for- og bygger opp kompetanse og kunnskap i regionen.

Samhandlende

Vi fremmer samspill og bygger broer – mellom mennesker, næringer, sektorer, lokalt, regionalt og internasjonalt.

Langsiktig

Vi arbeider for varige resultater, både i lokal næringsutvikling og igjennom internasjonale samarbeidsprosjekter.

Utviklende

SVU skal fremme utvikling og innovasjon





SAMFUNNSMÅL

Vårt arbeid rettes mot tre overordnede samfunns mål:

- 1. Bidra til økt robusthet i næringslivet** – Gjennom å bygge nettverk, etablere møteplasser og tilrettelegge for diversifisering og nyetableringer skal vi bidra til mer varierte jobbalternativer og redusere avhengigheten av enkeltsektorer.
- 2. Bidra til bærekraftig verdiskapning** – Vi skal tilrettelegge for at regionens naturressurser, eksisterende næringsgrunnlag og unike arktiske muligheter utnyttes på en ansvarlig måte gjennom grønn og digital transformasjon.
- 3. Bidra til å sikre kompetanseheving og økt tilgang på kompetanse** – Gjennom stedlig utdanning, rekrutteringstiltak og faglig utvikling skal vi legge til rette for at regionen møter fremtidens kompetansebehov og demografi-utfordringer.

INNSATSOMRÅDER

Sør-Varanger Utvikling (SVU) arbeider gjennom to hovedinnsatsområder:

- Kompetanse (primært gjennom Øst-Finnmark Kunnskapssenter (ØFK))
- Entreprenørskap (primært gjennom merkevaren ICE – Innovation, Community, Entrepreneurship)

3. VÅR ROLLE SOM UTVIKLINGSSKAP

FRA OMSTILLING TIL UTVIKLING

Sør-Varanger Utvikling (SVU) ble etablert som omstillingselskap i 2016, etter at Sydvaranger Gruve gikk konkurs og om lag 400 mennesker mistet jobben. Omstillingsprogrammet, som ble avsluttet i 2024, hadde som mål å skape 300 nye og sikre arbeidsplasser. Dette målet ble, i følge sluttevalueringen fra Oxford Research nådd og det ble konkluderte med at programmet var «nyskapende og vellykket».

Allerede tidlig i omstillingsperioden så vi behovet for et mer langsiktig og systemorientert utviklingsarbeid. Gjennom strategiske valg – særlig fra 2021 – beveget vi oss fra tradisjonell næringsutvikling (enkelttilskudd til bedrifter) til samfunnsutvikling (kompetanse, entreprenørskap, attraktivitet, innovasjon).

2025 markerer det første hele året hvor vi opererer fullt ut som utviklingselskap. Vår rolle er ikke lenger å «reparere» konsekvensene av en krise, men å bygge fundamentet for langsiktig vekst.

HVA GJØR ET UTVIKLINGSSKAP?

Et utviklingselskap jobber systemisk og langsiktig med å styrke en regions utviklingsevne. Der omstilling ofte er kortsiktig og krisehåndterende, er utvikling proaktivt og kapasitetsbyggende.

I praksis betyr det at vi:

- Bygger kompetanse – Vi sørger for at mennesker i regionen får tilgang på utdanning og læring som møter fremtidens behov – dette gjøres i hovedsak gjennom ØFK
- Legger til rette for entreprenørskap – Vi skaper arenaer, nettverk og verktøy som gjør det enklere å starte og drive virksomhet
- Styrker attraktivitet – Vi jobber med omdømme, rekruttering og bolyst for å tiltrekke og beholde mennesker
- Kobler regionen til verden – Vi henter inn kunnskap, nettverk og finansiering fra nasjonale og internasjonale aktører

Vår verdi for eier – Sør-Varanger kommune – ligger i at vi tar ansvar for utviklingsoppgaver som krever spesialkompetanse, langsiktig kapasitet og eksterne nettverk som kommunen selv ikke har tilgang til. Vi er kommunens strategiske utviklingspartner, ikke en erstatning for kommunens egne avdelinger, men en komplementær aktør som løfter utviklingsarbeidet til et høyere nivå.

HVORFOR ER SVU ORGANISERT SOM EGET SELSKAP?

Sør-Varanger kommune valgte tidlig å etablere SVU som et eget aksjeselskap (AS), 100 % eid av kommunen. Dette valget var begrunnet i ønsket om:

- Større handlingsrom for innovasjon og utradisjonelle løsninger
- Fristilling fra kommuneadministrasjonen, som på etableringstidspunktet ikke ble ansett som tilstrekkelig utviklingsorientert
- Lettere tilgang på eksterne midler, da prosjektorganisering ofte krever fleksibilitet og kapasitet som er krevende å opprettholde i kommunal linje
- Tydelig rollefordeling, hvor politikerne legger føringer gjennom kommunalt planverk, SVUs styre vedtar strategien og styret styrer selskapet, mens administrasjonen i SVU har operativt ansvar.

Evalueringen fra Oxford Research peker på at denne organiseringen har gjort SVU i stand til å være mer nyskapende, men at det også har skapt utfordringer med forankring – særlig i perioder med svak dialog mellom selskap og eier. Derfor har vi i 2025 prioritert tettere dialog med eier og tydeligere rollefordeling.



4. ÅRET I TALL – NØKKELTALL 2025

ORGANISASJON

Kategori	Tall
Antall ansatte i SVU	9 årsverk
Antall styremøter	8 ordinære + strategisamling
Møter med kommunal ledelse	14 administrative + 6 politiske

ØKONOMI

Kategori	Beløp (NOK)
Driftstilskudd fra Sør-Varanger kommune	3 300 000
Driftstilskudd Øst-Finnmark Kunnskapssenter	7 370 000
Eksterne prosjektmidler bevilget i 2025 -SVU	2 600 000
Eksterne prosjektmidler bevilget i 2025 - ØFK	4 950 000
Antall aktive prosjekter	18 (12 SVU + 6 ØFK)

Eksterne prosjektmidler som bevilges ett år, vil ikke nødvendigvis effektueres inneværende år. Se derfor utfyllende kommentarer under økonomi.

KOMPETANSE (ØFK)

Indikator	Tall
Studenter på stedlige utdanningstilbud	87
Kommuner betjent	8
Studietilbud koordinert	12
Deltakere Finnmarkskveld (NTNU)	65
Deltakere Workation	22
Fysiske Huber etablert	3 (Kirkenes, Vadsø, Tana)
Kompetansefora etablert	3
Kompetanseforummøter	12 (ca. 85 deltakere)

ENTREPRENØRSKAP (ICE - SVU)

Indikator	Tall
ICE Talks gjennomført	4 (ca. 180 deltakere)
ICE Innovation Festival deltakere	120
ACES 2025 deltakere	200+ fra 10+ land
Morningboost (GENGREEN)	6 (42 bedrifter)
Internasjonale samarbeidsprosjekter	5
VR-senter	Under arbeid

SYNLIGHET OG KOMMUNIKASJON

Indikator	Tall
Facebook/Instagram	116 innlegg
Engasjement sosiale medier (økning)	+80 nye følgere (nedgang i engasjement fra 2024)
TikTok	6 innlegg
LinkedIn	24 Innlegg

ARTIKLER OG INNLEGG:

SVA:

[Jeppes \(34\) forslag til nytt slagord](#)

[Hektisk dag for ordføreren](#)

[Varanger Brygge fikk prisen](#)

+ flere notiser

Sagat:

[Studenter til Kirkenes for utenlandspraksis](#)

[Vil ikke lenger være en «grensesprengende kommune»](#)

[- Jeg er utrolig glad](#)

[For å inspirere og hjelpe til å få grønnere bedrifter](#)

[Lanserer film for å reklamere](#)

5. KOMPETANSE – ØST-FINNMARK KUNNSKAPSSENTER

HVORFOR KOMPETANSE ER AVGJØRENDE FOR REGIONAL UTVIKLING

Kompetanse er ryggraden i et attraktivt og robust samfunn. Uten tilgang på utdanning og kvalifisert arbeidskraft vil næringslivet stagnere, offentlig sektor svekkes, og unge mennesker flytte ut.

Øst-Finnmark har historisk hatt lavere utdanningsnivå enn landsgjennomsnittet, og avstanden til universitets- og høyskolemiljøer har vært en barriere for mange. Samtidig er regionens næringsliv – både tradisjonelle og nye næringer – helt avhengig av at folk kan ta utdanning lokalt og at bedrifter får tilgang på kompetent arbeidskraft.

ØFK ble etablert som en direkte respons på dette. Gjennom daglig ledelse av ØFK tar SVU ansvar for å:

- Tilrettelegge for stedlige studietilbud i samarbeid med universiteter, høyskoler og fagskoler
- Bygge studiemiljø og sosiale arenaer for studenter
- Koble utdanning til arbeidslivets behov gjennom kompetansefora
- Rekruttere studenter og arbeidstakere til regionen

HVA ER ØST-FINNMARK KUNNSKAPSSENTER?

ØFK er et kommunalt oppgavefelleskap (KO), der følgende kommuner er eiere: Sør-Varanger, Vadsø, Nesseby, Tana, Berlevåg, Båtsfjord, Lebesby og Gamvik. SVU har daglig ledelse av ØFK og personalansvar for de ansatte.

ØFK har tre operative Huber:

- Kirkenes Hub (hovedsete, prosjektleder i 100 % stilling)
- Vadsø Hub (koordinator i 100% stilling)
- Tana Hub (koordinator i 100% stilling)

I tillegg har ØFK tilknyttet en prosjektleder til seg i om lag 50% stilling i forbindelse med internasjonale prosjekter og utdanning og næringslivsmesse i Sør-Varanger.

HVORFOR DETTE ER VIKTIG

Hver eneste student som fullfører en utdanning lokalt, hver eneste arbeidstaker som får ny kompetanse, og hver eneste unge som velger å bli eller komme tilbake til regionen – bidrar til å styrke Øst-Finnmark.

Kompetansearbeidet vårt har fire store ringvirkninger for eksisterende næringsliv:

- Næringslivet får tilgang på videre- og etterutdanning – Bedrifter kan utvikle sine ansatte uten at de må flytte ut
- Samfunnet og næringen får tilgang på talenter – Flere kvalifiserte søkere til ledige stillinger
- SVU bidrar til å snu trendkurven med befolkningsflukt – Flere velger å bli, flere flytter hit
- Nye bedrifter og løsninger vil bli kunder og leverandører til eksisterende næringsliv – Som igjen bidrar til en sirkel med positiv utvikling

HOVEDAKTIVITETER I 2025

STEDLIGE UTDANNINGSTILBUD OG KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

I 2025 koordinerte ØFK 8 ulike tilbud, med over 60 studenter fordelt på følgende tilbud:

- Master i avansert klinisk allmensykepleie (Lovisenberg diakonale høgskole), 5 søkere, 2 pågående studenter
- Eldre og livsmestring (fagskoletilbud), 7 søkere, 1 student fullførte
- MedLearn (videreutdanning for helsefagarbeidere) – pågående nettbaserte kurs
- Introduksjon til Front-End Utvikling med KI (fagskole) – 7 studenter
- Beredskapsanalyse (NORD Universitet, del av Beredskapslab 2.0) – 30 studenter
- Forkurs Ingeniør (i samarbeid med OPUS Kirkenes og UiT) - 7 studenter
- Norsk for spesifikke yrkesområder (Handel, service og reiseliv) – 1 kurs gjennomført, 14 deltakere
- Arbeidstrening for flykninger - pågående over 3 år med utfasing i 2025.
- Studieverksted for voksne – pågående over 3 år med utfasing i 2025.

REKRUTTERING OG ATTRAKTIVITET

Finnmarkskveld ved NTNU Trondheim

SVU og ØFK arrangerte sammen med studentforeningen Heia Kysten en Finnmarkskveld ved NTNU i Trondheim. Målet var å synliggjøre Øst-Finnmark som et attraktivt sted å arbeide og bo, og å rekruttere relevant kompetanse til regionen.

- Deltakere: 65 studenter
- Bedrifter representert: 8 (fra 2 kommuner)
- Resultater: 22 studenter ble rekruttert til Workation

Workation

Workation er et konsept der studenter får mulighet til å jobbe fra Øst-Finnmark i en periode, kombinert med sosiale aktiviteter og jobbmuligheter. I 2025 deltok 22 studenter, fordelt på 12 ulike bedrifter i Kirkenes, Vadsø og Tana.

- Varighet: 4-12 uker
- Resultater: 5 studenter ble rekruttert til videre engasjement eller fast arbeid i regionen

Utdannings- og næringslivsmesse

ØFK bidro med utforming og gjennomføring av Utdannings og næringslivsmessene i Sør-Varanger og Tana i 2025 sammen med ulike samarbeidspartnere i de to kommunene. Målet er å samkjøre denne type rekrutteringstiltak for hele Øst-Finnmark, hvor samarbeidet utvides til å inkludere Vadsø i 2026. Dette er fra før en årlig begivenhet som når både ungdom, voksne og bedrifter i hele Øst-Finnmark, men som trenger bedre koordinering, markedsføring og struktur for å oppnå sitt fulle potensial.

- Deltakere: Om lag 1 500 besøkende fordelt på de to messene i 2025
- Utstillere: Om lag 40 fordelt på de to messene i 2025 (blant annet UiT, NHO, NAV, lokale bedrifter og offentlige virksomheter)

Kompetansefora

ØFK etablerte i 2023 kompetanseforum i Sør-Varanger, og i 2024 ble det opprettet i Vadsø. Disse fungerer som digitale møteplasser hvor næringsliv, offentlig sektor og utdanningsinstitusjoner holder hverandre orientert om aktivitet, samt møtes for å kartlegge kompetansebehov og utvikle tilpassede utdanningstilbud og andre tiltak rettet mot kompetanseheving.

- Antall møter: 12
- Deltakere: Totalt ca. 85 unike deltakere fra ulike sektorer

Kompetanseforaene har vært avgjørende for å sikre at utdanningstilbudene ØFK tilrettelegger for faktisk møter arbeidslivets behov. Derfor opprettes det i 2026 et tredje fora for å klare å innlemme alle samarbeidskommuner.

Fysiske kontorplasser (Huber) og studieplasser

ØFK har i 2025 etablert fysiske Huber i Kirkenes, Vadsø og Tana. Ved Hubene har koordinatorene kontor og det er rom for hele ØFK teamet til å samles ved alle tre lokasjoner. I tillegg er det etablert lokaler for studenter. Disse fungerer som sosiale møteplasser, læringsarenaer og synlige symboler på at utdanning prioriteres i regionen. Studieplassene er åpne for alle studenter, uavhengig av studieretning eller utdanningsinstitusjon.

- Kirkenes: Samlokalisert med Fagskolen i Finnmark og ØFK
- Vadsø: Samlokalisert i Banken med ØFK
- Tana: Samlokalisert med ulike arktører i Næringsparken

Nesseby, Berlevåg og Båtsfjord vil få etablert studieplasser i løpet av 2026 – dette finansieres av Bygdevektstavtalen Vestre Varanger ut 2027. Det vil forsøkes etablert i alle samarbeidskommuner såfremt vi finner økonomi til det og de rette samarbeidspartnere lokalt til å sammen skape aktivitet.

Organisasjonsutvikling i ØFK

I september 2025 ble Hub-koordinatorene ansatt for Vadsø og Tana. Dette styrket betydelig ØFKs kapasitet til å være til stede og levere tjenester i hele regionen. I slutten av september gjennomførte ØFK teamet en strategisamling i Tana hvor hele teamet møttes for å gå gjennom mandat, pågående aktiviteter og fokusområder for 2026, samt lage en langsiktig strategi fra 2026-2028.

Gjennom høsten har koordinatorene vært på omfattende reise i regionen, med møter i alle eierkommunene. Dette har inkludert møter med kommuneledelse i Lebesby, Gamvik, Vardø, Berlevåg, Båtsfjord, Nesseby og Tana, samt deltakelse på Mulighetskonferansen i Kjøllefjord, Næringslivsdag i Tana og Molo til molo-konferansen i Vardø.

Samarbeid med Arkitekt- og designhøgskolen (AHO)

I november gjennomførte ØFK et samarbeidsprosjekt med Arkitekt- og designhøgskolen (AHO) kalt «Design for Kyst – med fokus på møteplasser». 14 studenter fra AHO jobbet med hvordan vi kan bygge gode møteplasser for å opprettholde, tiltrekke eller bygge kompetanse.

Nytt av året var at studentene også besøkte Tana og Vadsø, ikke bare Kirkenes, noe som løftet blikket fra Sør-Varanger til hele Varanger-regionen. Resultatet av prosjektet ble presentert 9. desember i en hybridvariant med mulighet for stedlig deltakelse i Kirkenes, Tana og Vadsø. 4 av 6 prosjekter tas videre i regionen per nå.

Internasjonale utviklingsprosjekter

I 2025 startet ØFK to betydelige internasjonale prosjekter som skal bidra til kompetanseutvikling i regionen:

- **CIRCUIT – XR/VR/AR-satsing**

Prosjektstart: 30. september 2025, løper til 29. september 2028. ØFK leder norsk deltakelse i dette Interreg Aurora-prosjektet som skal:

- Etablere Arctic Immersive Technology Hub i Kirkenes
- Koordinere Connected Hubs Network
- Utvikle og drifte Knowledge Hub (digital informasjonsportal)
- Utvikle VR-piloter innen turisme, fiskeri eller industri
- Arrangere innovasjonsfora, hackathon og events

Totalbudsjett over tre år NOK 3 497 760. Første fysiske samling planlagt til 11-12. februar 2026 i Tornio. Fagseminar om KI planlagt 26. januar 2026.

- **ELSA – Entreprenørskap og bærekraftig læring**

Kick-off gjennomført i Kirkenes 7-8. oktober 2025 under Arctic Circular Economy Summit(ACES). Prosjektet er 100% eksternt finansiert med totalbudsjett NOK 1 750 000 over tre år.

Hovedmål:

- Kartlegge kompetanse innen entreprenørskap og innovasjon i regionen
- Utvikle kurs basert på behov
- Første undervisningsmodul om bærekraft utvikles til sommeren 2026

Prosjektet er synliggjort på flere plattformer (Interreg Aurora, Barentssekretariatet, UiT) og innsiktsarbeid pågår med ferdigstillelse våren 2026.

- **BEAR – Arktisk logistikk**

Samarbeid med Centre for High North Logistics og NORD Universitet. ØFKs rolle var opprinnelig å bidra til å jobbe fram et kunnskapssenter for arktisk logistikk og være aktiv sparringspartner for funn som presenteres underveis, samt legge til rette for kunnskapsdeling og fremme resultater av forskningen i Øst-Finnmark. Nå er kunnskapssenter lagt på is, men vi deltar aktivt i prosjektet for å sikre kunnskapsdeling, samt fremme resultatene.



6. ENTREPRENØRSKAP – ICE

HVORFOR ENTREPRENØRSKAP ER AVGJØRENDE FOR REGIONAL UTVIKLING

Nye bedrifter skaper nye arbeidsplasser, ny kunnskap og nye nettverk. Én av tre nordnorske arbeidsplasser er i dag knyttet til bedrifter yngre enn 10 år. Dette viser hvor viktig entreprenørskap er for økonomisk vekstkraft.

Men entreprenørskap handler om mer enn bare nyetableringer. Det handler om:

- Innovasjonskultur – At eksisterende bedrifter og offentlig sektor tør å tenke nytt
- • Attraktivitet – At unge ser muligheter for å realisere egne ideer lokalt
- • Robusthet – At regionen ikke er avhengig av én eller to store arbeidsgivere

Øst-Finnmark har et enormt potensial for entreprenørskap, men mangler deler av infrastrukturen som gjør det enkelt å starte og drive bedrift. Det mangler møteplasser, nettverk, kompetanse og synlige forbilder.

ICE ble etablert som svar på dette. Gjennom ICE bygger vi et komplett økosystem for gründere og oppstartselkaper i Sør-Varanger og Øst-Finnmark og er tett påkoblet innovative miljø, støttespillere og organisasjoner i hele Arktis.

HVA ER ICE?

ICE er en merkevare og en plattform som samler alt entreprenørskap arbeidet til SVU. ICE er ikke én aktivitet – det er et helt system av tiltak, arenaer, nettverk og prosjekter som til sammen skal gjøre det enklere og mer attraktivt å starte og drive virksomhet i regionen.

ICE har tre ben:

1. Innovation – Vi fremmer innovasjon og bruk av ny teknologi (digitalisering, AI, VR, grønn omstilling)
2. Community – Vi bygger fellesskap, nettverk og møteplasser for gründere og innovatører
3. Entrepreneurship – Vi gir tilgang på konkret støtte, kunnskap og verktøy til de som vil starte eller utvikle virksomhet

ICE skal være internasjonalt orientert, med sterke koblinger til arktiske nettverk og europeiske programmer (Interreg, Horizon Europe, NORA). Dette gjør at våre lokale gründere får tilgang på kunnskap, kapital og marked langt utover Sør-Varanger, samt at vi viser kommunen vår som et attraktivt sted å etablere virksomhet, reise til og bli i.



HOVEDAKTIVITETER I 2025

ICE TALKS

ICE Talks er en møteplass for inspirasjon, nettverksbygging og kompetansedeling. Gjennom foredrag, paneldebatter og workshops inviterer vi lokale og eksterne eksperter til å dele kunnskap om entreprenørskap, innovasjon og utvikling.

I 2025 gjennomførte vi 4 ICE Talks med følgende tema:

1. Grønn omstilling i praksis – Hvordan kan lokale bedrifter ta i bruk bærekraftige løsninger? (mars)
2. Kunstig intelligens for små bedrifter – Praktiske verktøy og eksempler (mai)
3. Fra idé til virksomhet – Erfaringer fra lokale gründere (september)
4. Framtidens arbeidsmarked – Hva trenger vi å kunne? (november)

- Totalt antall deltakere: ca. 180
- Gjennomsnittlig deltakelse per arrangement: 45

ACES 2025 (ARCTIC CIRCULAR ECONOMY SUMMIT)

ACES 2025 var årets store satsing for ICE og ble gjennomført med stor suksess i oktober. Dette var en internasjonal konferanse som samlet over 200 deltakere fra mer enn 10 land for å diskutere sirkulærøkonomi, bærekraft og innovasjon i Arktis.

Partnerskap og finansiering:

ACES ble muliggjort gjennom flere strategiske partnerskap, hvor hovedpartner var NORA med sin faglige og økonomiske støtte på NOK 500 000 og Samfunsløftet med NOK 150 000. Det var også flere andre partnere som støttet opp om arrangementet og bidro både faglig og økonomisk. Til sammen var det om lag NOK 1 000 000 i ekstern finansiering til prosjektet.

Konferansen ble også et møtepunkt for flere av SVUs Interreg Aurora-prosjekter, med bekreftet deltakelse fra CreaTech North, GENGREEN, ELSA og CIRCUIT. Dette skapte synergieffekter og styrket samarbeidet på tvers av prosjektene.

Internasjonale delegasjoner:

- Finland: 1 buss med deltakere
- Grønland: 10-12 deltakere

ACES har posisjonert Sør-Varanger som en betydelig aktør i arktisk innovasjon og bærekraftig utvikling. Rapportering og økonomisk avslutning av arrangementet pågår, med forventning om et positivt resultat som dekker en del av timene som er lagt ned i prosjektet.

GENGREEN (INTERREG AURORA)

GENGREEN er et av våre største internasjonale samarbeidsprosjekter, finansiert gjennom Interreg Aurora-programmet. Prosjektet går fra 2024 til 2027 og handler om å styrke entreprenørskap innen grønn økonomi i nord.

I august 2025 gjennomgikk prosjektet et lederskifte da Maja Kruise forlot selskapet og Ane Sofie Mikkelsen trådte inn som prosjektleder. Parallelt med overføringen, lanserte teamet et nytt kurs i september: "IT behind a brand", som fokuserer på merkevareutvikling for grønne bedrifter.



Resultater 2025:

- 6 Morningboost gjennomført (fysisk og streamet)
- 42 deltakende bedrifter/gründere
- Ferdigstilling av Green Code of Practice (metodikk for bærekraftig entreprenørskap)
- Etablert samarbeid med grønne innovasjonsmiljøer i Sverige og Finland
- Hele GENGREEN-teamet + bedrifter fra Sverige og Finland deltok på ACES i oktober

Prosjektet har også jobbet aktivt med å sikre full finansiering for hele prosjektperioden, inkludert å komplementere med andre prosjekter for å dekke egenandel.

ICE ARCTIC YOUTH COMMUNITY (ICE IAYC)

Dette er et treårig prosjekt (2024–2026) finansiert av NORA (Nordisk Atlantsamarbeid), som samler unge entreprenører fra Nord-Norge, Island, Færøyene og Grønland.

Aktiviteter i 2025:

- 2 internasjonale samlinger (en i Kirkenes, en på Island)
- Deltakelse på ulike internasjonale Entreprenørskaps/Innovasjons arenaer (Slush, Tonik)
- Totalt 85 deltakere fra NORA-landene
- Etablert partnerskap med innovasjonsmiljøer i Reykjavik og Nuuk
- Deltakelse på ACES med over 15 representanter fra alle NORA-land

Vår deltakelse og prosjektledelse i ICE AYC har også ført til at vi er invitert til EU Arctic Fom og NORAs hovedkonferanse som speaker. Prosjektleders engasjement som foredragsholder ved EU Arctic Forum og NORA Conference mottok svært gode tilbakemeldinger fra andre deltakere og arrangører. Dette forbedrer ytterligere vår posisjon som en inspirerende region når det gjelder arbeid med entreprenørskap i Arktis og avsidesliggende områder.

Finansiering i 2025:

ICE AYC fikk tildelt om lag NOK 700 000 fra NORA og om lag NOK 250 000 fra Det Norske Barentssekretariatet. Disse midlene er i hovedsak knyttet til aktivitet.

Fremtidig finansiering:

I september ble det sendt inn et forslag om medfinansiering på totalt DKK 1 000 000 til Færøyenes regjering for 2026-budsjettet. Hvis godkjent fullt ut, vil dette bidra til ICE-lønnsfinansiering og dekke 15-20% av årlige kostnader. Den endelige avgjørelsen forventes Q1 2026. Videre har NORA garantert for støtte til det tredje (og siste året) av prosjektet med om lag NOK 625 000.

CREATECH NORTH (INTERREG AURORA)

I august 2025 mottok vi positiv beslutning på omlag NOK 900 000 i Interreg Aurora-finansiering for CreaTech North-prosjektet. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Nord-Norge, Nord-Sverige og Nord-Finland, med fokus på kreative næringer og teknologibruk (spesielt AI).

Formål:

- Utvikle AI-verktøy for kreative næringer (film, musikk, design, markedsføring)
- Gjøre lokale aktører i stand til å benytte seg av teknologien
- Koble prosjektet til relevante bedrifter i regionen

I tillegg har vi sikret muligheten til å delta i en annen Interreg Aurora-søknad fokusert på AI-kompetanse blant SMB-er, som vil være komplementær til CreaTech North. Denne søknaden forventes innsendt i Call 8 (Q1/2026).

POLAR BEAR PITCHING SATELLITE EVENT KIRKENES

Polar Bear Pitching er et globalt kjent pitchkonsept som oppsto i Oulu, Finland. I 2025 etablerte vi et satellittarrangement i Kirkenes, hvor vinneren får reise til Oulu i februar 2026 for å delta i finalen.

Dessverre måtte vi i desember avlyse arrangementet grunnet for få kvalifiserte deltakere.

NYE INTERNASJONALE MULIGHETER

Bahamas-samarbeid:

Gjennom ICEs tilstedeværelse på internasjonale arrangement har det blitt identifisert interesse for samarbeid mellom regjeringen på Bahamas og Sør-Varanger. Dette skal fokusere på innovasjon, entreprenørskap, immersiv teknologi, turisme og kulturarv. Andre partnere vil måtte involveres for å opprette en offisiell samarbeidsavtale, som deretter vil bevege seg videre i faser for å identifisere finansieringsmuligheter, spesielt på den nordiske siden.

Nordic Whale Reserve:

I forbindelse med ACES har diskusjoner med Nordic Whale Reserve-prosjektet utviklet seg positivt. De har fortsatt sterk interesse for å etablere seg i Sør-Varanger, og de deltok på ACES. Vi har også en arktisk investeringsekspert fra Grønland som deltok på ACES, og som forhåpentligvis kan gi råd og veiledning for å sikre at NWR-etableringen i Sør-Varanger kan realiseres. Dette vil bety en betydelig investering på over NOK 50 000 000 i fase én, og over NOK 300 000 000 i fase to av NWR-prosjektet i vår region. Det vil også sterkt støtte reiselivssektoren i regionen, samt åpne nye muligheter for innovasjonsaktiviteter.

HVORFOR DETTE ER VIKTIG

Gjennom ICE bygger vi ikke bare enkeltstående aktiviteter – vi bygger et helt økosystem som gjør det enklere å starte, drive og utvikle virksomhet i Sør-Varanger og Øst-Finnmark.

Hvert eneste arrangement, hvert eneste prosjekt og hvert eneste internasjonale partnerskap bidrar til å:

- Gjøre regionen mer synlig nasjonalt og internasjonalt
- Tiltrekke investeringer, talenter og muligheter
- Styrke eksisterende bedrifter gjennom tilgang på ny kunnskap og nettverk
- Skape en kultur hvor innovasjon og nytenkning verdsettes



7. ATTRAKTIVITET OG REKRUTTERING

HVORFOR ATTRAKTIVITET ER AVGJØRENDE

Selv med de beste utdanningstilbudene og det sterkeste entreprenørskapsmiljøet vil ikke regionen vokse hvis ikke mennesker ønsker å bo her.

Attraktivitet handler om omdømme, opplevd livskvalitet og muligheter. Det handler om hvordan Sør-Varanger og Øst-Finnmark framstår utenfra – og hvordan vi selv opplever å leve her.

SVU jobber systematisk med å styrke regionens attraktivitet gjennom:

- Rekrutteringstiltak (Workation, Finnmarkskveld, Heia Kirkenes)
- Omdømmebygging (Kirkenes24, synliggjøring av muligheter, suksesshistorier, unike kvaliteter)
- Møteplasser og aktiviteter (ICE-arrangement, UNG: Sør-Varanger, studentmiljø)

OMDØMMEFILM – SYNLIGGJØRING AV SØR-VARANGER

I 2025 har SVU jobbet med å produsere en omdømmefilm som skal vise mangfoldet, mulighetene og det unike ved å bo og jobbe i Sør-Varanger. Filmen skal brukes i rekrutteringsarbeid, på sosiale medier og i dialog med potensielle nyinnflyttede.

Produksjonen har vært en samarbeidsprosess mellom SVU (Christine Galschjødt ansvarlig for manus, grafikk og inngang/utgang) og Snappy Media (Nico Rantala ansvarlig for filming og klipp/redigering). Det er filmet gjennom ulike arrangementer gjennom et helt kalenderår. Filmen ble ferdigstilt og lansert i siste kvartal 2025 og ble svært godt tatt imot.

UNG: SØR-VARANGER

UNG: Sør-Varanger er et prosjekt som ble startet under omstillingsprogrammet, med mål om å skape sosiale arenaer og møteplasser for unge voksne (18–36 år) i Sør-Varanger.

Prosjektet har vært krevende å drive som et rent frivillig initiativ, og i 2025 har SVU jobbet med å finne en mer bærekraftig modell. Målet er at UNG skal kunne stå mer på egne ben, eventuelt som en egen forening, men med støtte fra SVU i form av administrativ bistand, kommunikasjonsressurser og eventuell finansiering av større arrangementer.

Aktiviteter i 2025:

- 4 sosiale arrangementer (Paint & Sip, brettspillkvelder, felles middag, tur til Kirkenes Snøhotell)
- Totalt ca. 90 deltakere

UNG har vært viktig for å skape tilhørighet blant unge som ikke nødvendigvis er studenter eller nyetablerte, men som er en like viktig del av lokalsamfunnet.

Prosjektet vil videreføres gjennom Forsvarskommuneprosjektet.

HEIA KIRKENES

Heia Kirkenes er et omdømme- og rekrutteringsprosjekt som tidligere ble drevet av UNG: Sør-Varanger. I 2025 ble dette integrert tettere i SVU/ØFKs rekrutteringsarbeid og ikke lenger et eget prosjekt, men vi har fortsatt fokus på:

- Sosiale medier – Historier om mennesker som har flyttet hit, jobber her, eller kommer tilbake
- Studentnettverk – Kobling til studentforeninger ved NTNU, UiT, OsloMet, etc.
- Samarbeid med arbeidsgivere – Synliggjøring av ledige stillinger og karrieremuligheter

STUDENTMILJØ OG SOSIALE ARENAER

Som en del av ØFKs arbeid har SVU også bidratt til å skape sosiale arenaer for studenter. Dette inkluderer:

- Fysiske studieplasser (Huber) i Kirkenes, Vadsø og Tana
- 8 sosiale arrangementer (quiz, filmkveld, felles middag, etc.)
- 3 faglige workshops (studieteknikk, stressmestring, jobbsøking)
- Samarbeid med Studentsamskipnaden i Nord-Norge

Målet er at studenter i Øst-Finnmark skal oppleve like god tilhørighet og sosial trygghet som studenter i større byer.



8. SAMARBEID MED SØR-VARANGER KOMMUNE

EN NY FASE I SAMARBEIDET

2025 har vært et år hvor vi har jobbet systematisk med å styrke samarbeidet med eier – Sør-Varanger kommune. Etter et politisk skifte og en ny kommunal ledelse har det vært åpning for en tettere dialog og tydeligere rollefordeling.

Gjennom året har vi hatt:

- 14 møter med kommunedirektør og et utvalg fra administrativ ledelse (ca. hver 3. uke)
- 6 møter med ordfører (ca. annenhver måned)
- Deltakelse i 3 arbeidsgrupper knyttet til kommuneplanarbeid

SVUS ROLLE I KOMMUNENS STRATEGISKE ARBEID

Vi har i 2025 vært aktivt involvert i:

- Utvikling av kommuneplan og samfunnsdel
- Næringsstrategi
- Rekrutteringsstrategi
- Opplæring i kreative prosesser for Barnehagene i Kirkenes

Vår rolle har vært å:

- Tilføre kunnskap om regionale, nasjonale og internasjonale trender
- Sikre at strategiene er forankret i arbeidslivets behov
- Koble kommunens planer til relevante finansieringsmuligheter (Interreg, Horizon, NORA, etc.)

VEIEN VIDERE – FORVENTNINGER OG FINANSIERING

I løpet av 2025 har vi hatt dialog om hvordan SVU kan bidra enda sterkere inn i kommunens utviklingsarbeid. Den politiske plattformen for 2023–2027 sier:

"Partene er enig om å satse mer på Sør-Varanger Utvikling AS som kommunens omstillingsselskap! SVU skal være et tydelig kommunalt næringspolitisk verktøy, i tillegg til allerede fastlagt strategi."

Dette innebærer at SVU blant annet skal:

- Være kommunens verktøy i arbeid med akkvisisjon og førstelinje for bedrifter
- Bidra i arbeidet med utvikling og implementering av næringsstrategier, og bistå i annen samfunnsplanlegging og utviklingsarbeid
- Bistå som utviklingsmiljø for interne kommunale prosesser

For at dette skal kunne realiseres kreves det en mer forutsigbar finansieringsmodell enn dagens situasjon. I 2025 har SVU fått NOK 2 000 000 i driftstilskudd fra kommunen. Øvrig finansiering kommer fra prosjekttilskudd, som ofte er tidsbegrensede og usikre. Ved å være heleid av kommunen og ansett som et "ikke økonomisk verktøy", da vi driver uten profitt på våre prosjekter, er selskapet untatt regelverk for bagatellmessig støtte og kan motta høyere prosjekttilskudd enn vi kunne dersom vi var et konsultentselskap. Det vil si at det er klare økonomiske fordeler med den organiseringen vi har av selskapet i dag.

9. ORGANISASJONSUTVIKLING

ETABLERING AV TYDELIGE STYRINGSSTRUKTURER

2025 har vært et år med betydelig arbeid på intern organisasjonsutvikling. For å sikre god styring, effektiv ressursbruk og tydelig rapportering har vi:

- Innført strategiske styringssystemer (basert på arbeid med masteroppgave om strategiske styringssystemer av Prosjektleder Ane Sofie Mikkelsen, forankret i prosjektlederprosessen til Innovasjon Norge)
- Etablert felles rapporteringssystem for både SVU-styret og ØFK-styret
- Innført kvartalsvise statusrapporter for hvert delområde
- Effektivisert budsjett- og regnskapsarbeid

KOMPETANSEUTVIKLING I ORGANISASJONEN

Vi har prioritert kompetanseutvikling for alle ansatte. I 2025 har:

- Ansatte fått individuelle oppdateringer på bruk av sosiale medier, nettside og kommunikasjonsverktøy
- SVU deltatt på 12 relevante lokale, regionale og nasjonale arenaer for behovsavdekking, erfaringsdeling og kompetansepåfyll

SAMARBEID OG EFFEKTIVISERING

For å utnytte ressursene best mulig har vi innført:

- Jobbing to og to sammen (par-arbeid) for å sikre erfaringsdeling og kvalitetssikring
- Felles digitale verktøy for dokumenthåndtering og samskriving
- Større grad av bruk av KI-verktøy i kommunikasjon og administrasjon

Selskapet har tatt i bruk KI i økende grad i 2025. Vi har utforsket ulike KI verktøy og hatt intern opplæring og erfaringsdeling i Teamet. Dette arbeidet vil fortsette i 2026 med mål om systematisk bruk av KI i alle deler av selskapet med mål om ytterligere effektivisering i 2026.

LOKALISERING OG SYNLIGHET

I 2024 flyttet SVU til nye lokaler på Nothing Hill, samlokalisert med Orinor, Kirkenes Næringsforening, Innovasjon Norge og flere innovative virksomheter. Dette har styrket vårt nettverk og gjort oss mer synlige som en utviklingsaktør.

10. ØKONOMI

INNTEKTER 2025

For 2025 var det budsjettet med et tilskudd via Sør-Varanger kommune med om lag 3 millioner (restmidler fra omstillingsprogrammet og driftstilskudd), samt 4,4 millioner i prosjekttilskudd. Dette er inntekter jobbet fram i hovedsak 2024.

Selskapet resulterte i å motta om lag NOK 2 500 000 fra Sør-Varanger kommune og om lag NOK 2 600 000 i eksterne prosjekttilskudd og 1 100 000,- i salgsinntekter. Dette utgjør en total på om lag NOK 6 100 000 og en reduksjon i driftsbudsjettet på om lag NOK 1 300 000. Selskapet har jobbet målbevisst i 2025 for å fordele større andel av driftskostnadene på de ulike prosjektene og derav ta ned neste års driftsbudsjett.

Prosjekt inntektene generert i 2025 vil komme til anvendelse i 2026-2028. Det forventes å bli generert ytterligere eksterne prosjektmidler i løpet av 2026, som da vil komme til anvendelse de kommende årene.

KOSTNADER 2025

For 2025 var det budsjettet med driftskostnader på om lag NOK 3 700 000 og resterende NOK 3 300 000 var budsjettet til å være kostnader knyttet direkte til aktivitet og reiser i prosjektene.

Kostnadene var anslått å bli om lag 3 000 000 i lønn og NOK 3 100 000 til øvrig drift. For 2025 ligger selskapet an til å ha om lag NOK 3 160 000 i lønnskostnader og NOK 2 950 000 i driftskostnader, noe som tilsier et nullresultat for 2025 for selskapet og en fordeling mellom lønn og øvrige kostnader som forventet.

ØKONOMISK BÆREKRAFT

SVU har i 2025 hatt en balansert økonomi, men er sterkt avhengig av eksterne prosjektmidler. Dette gjør selskapet sårbart for svingninger i tilgjengelige tilskuddsordninger og har lite fleksibilitet i å ta på seg uforutsette oppgaver som ikke innehar en spesifikk finansiering med seg. Med så knappe økonomiske rammer vil alle stillingene være bundet opp til ulike prosjekttilskudd og en vil ikke ha overskuddskapasitet i selskapet til å ta på seg oppgaver fortløpende.

For å sikre bærekraft fremover har vi i 2025 prioritert:

- Å søke på større, flerårige prosjekter (Interreg, Horizon Europe, NORA)
- Å bygge relasjoner med private finansieringskilder (stiftelser, fond, næringsliv)
- Å etablere en klarere avtale med Sør-Varanger kommune om konkrete utviklingsoppgaver med forutsigbar finansiering

11. VEIEN VIDERE – 2026 OG UTOVER

Vi jobber mot Fem strategiske mål for 2026–2028:

Innovasjon og teknologi - Vi etablerer et VR-senter og videreførertechnologiutvikling for å modernisere næringsliv og utdanning. ICE utvikles til en internasjonalt forankret merkevare innen entreprenørskap, nettverksbygging og stedsutvikling.

Kompetanse - SVU sikrer langsiktig kompetanseforsyning gjennom ØFK og strategiske samarbeid med utdanningsinstitusjoner og lokalt næringsliv.

Attraktivitet og rekruttering - Vi styrker rekruttering, omdømme og livskvalitet gjennom tiltak som workation-ordninger, nettverksbygging blant unge arbeidstakere og entreprenører og styrking av Kirkenes24 som plattform for omdømmebygging.

Styrket rolle som kommunens utviklingsressurs - SVU tilbyr prosjektlederkompetanse og blir kommunens sentrale partner i realisering av kommuneplan, samfunnsplan og næringsstrategi.

Intern utvikling og struktur - Vi etablerer effektive styringsrutiner, moderne prosjektverktøy og bærekraftige finansieringsmodeller for langsiktig vekst

HOVEDPRIORITERINGER FOR 2026

Våre hovedprioriteringer er spesifisert i Handlingsplan 2026 og fordeler seg mellom:

1. Styrke rollen som kommunens strategiske utviklingspartner
2. Videreutvikle ICE som en lokal, regional og internasjonalt anerkjent merkevare
3. Styrke ØFKs posisjon som regional kompetanseaktør
4. Bygge bærekraftig organisasjon

UTFORDRINGER OG MULIGHETER

UTFORDRINGER:

Finansiering – Avhengigheten av prosjektmidler gjør SVU sårbar. Vi må sikre mer langsiktig og forutsigbar finansiering.

Forankring – Vi må fortsette arbeidet med å sikre bred forankring i næringslivet, offentlig sektor og sivilsamfunnet.

Synlighet – Vi må bli enda bedre på å kommunisere hvorfor vi gjør det vi gjør, ikke bare hva vi gjør.

MULIGHETER:

Strategisk posisjon – Sør-Varanger og Øst-Finnmark er i en unik posisjon geopolitisk, og det ligger store muligheter i å utnytte dette i arbeidet med næringsutvikling, beredskap og internasjonalt samarbeid.

EU-programmer – Med Green Deal, Digital Europe og Horizon Europe ligger det et enormt potensial for ekstern finansiering av utviklingsarbeid i regionen.

Politisk oppmerksomhet – Nordområdepolitikk, beredskap og kompetanse står høyt på den nasjonale agendaen. SVU kan være en viktig aktør i å realisere nasjonale mål lokalt.

AVSLUTTENDE REFLEKSJON

2025 har vært et år med modning, forankring og vekst. Vi har gått fra å være et omstillingsselskap til å være et utviklingsselskap –og vi har vist at vi kan levere resultater både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Men vi er ikke i mål. Utviklingsarbeid er en kontinuerlig prosess, og Sør-Varanger og Øst-Finnmark står overfor store utfordringer fremover: Befolkningsnedgang, kompetansemangel, klimaendringer, geopolitisk usikkerhet.

SVU skal være en del av løsningen på disse utfordringene. Vi skal bidra til å bygge et samfunn hvor mennesker ønsker å bo, arbeide og skape fremtiden –et attraktivt samfunn med vekstkraft.

Årsrapporten er utarbeidet av Sør-Varanger Utvikling AS

Dato: Januar 2026

Godkjent av styret: 13.01.2026

—

For spørsmål eller tilleggsinformasjon, kontakt:

Nina Greiner Iversen

Daglig leder

Sør-Varanger Utvikling AS

E-post: nina@svu.as



Sør-Varanger Utvikling AS
Dr. Palmstrøms vei 15
9901 Kirkenes

www.kirkenes.no